

Ontwikkelmatrix met groeipunten

Ontwikkelen van kwaliteiten

	Beginner (eind jaar 2)	Gevorderde (jaar 3/4)	Expert (jaar 5/6)
--	---------------------------	--------------------------	----------------------

Groeipunten:

1. Van empathie naar betrokkenheid, naar een bijdrage willen leveren.
2. Van reflectie naar zelfkennis en feedback, naar het heft in eigen hand nemen.
3. Van een beeld van wat hier en nu is naar een beeld van hoe het beter of anders kan, naar een gefundeerd toekomstbeeld.
4. Van weten wat je wilt naar richting kiezen/plan maken, naar zonodig wijzigen van richting of afwijken van je plan.
5. Van anders durven zijn naar nieuwe of andere dingen willen, naar iets nieuws doen of onderzoeken.

- De groeipunten 6-10 geven aan hoe taken en opdrachten van leerlingen in de loop van de tijd complexer worden, doordat de context waarin leerlingen de kwaliteiten moeten laten zien complexer wordt. Ook dat vergt groei.
6. Van dichtbij naar steeds verderaf.
 7. Van veilig naar steeds onbekender.
 8. Van hulp van anderen naar hulp vragen waar nodig, naar zelfstandig.
 9. Van extern gemotiveerd (omdat het moet) naar nut ontdekken, naar willen (intrinsieke motivatie).
 10. Van kunnen toelichten waarom iets zo is naar desgevraagd gegronde redenen geven, naar gefundeerd motiveren.

Taken	De taken/opdrachten zijn dichtbij en veilig, hebben betrekking op de belevingswereld van de leerlingen en vinden op of dichtbij school plaats. De leerling krijgt veel hulp, wordt aangemoedigd en van buitenaf gemotiveerd. Desgevraagd kan hij toelichten wat hij doet of denkt. <i>Bijvoorbeeld: samen of alleen een boek-promotie opzetten voor medeleerlingen over je favoriete boek.</i>	De taken/opdrachten zijn iets minder dichtbij en veilig. Ze beginnen bij de belevingswereld van de leerlingen en school, maar leggen de link met zaken waar leerlingen meer afstand toe voelen. De leerling krijgt waar nodig hulp, maar moet meer zelf de motivatie vinden om te blijven werken. Desgevraagd kan hij met goede redenen aangeven wat hij doet of denkt. <i>Bijvoorbeeld 70-plussers interviewen om een beeld te schetsen van de jaren '50 in de eigen stad/streek voor een speciale editie van een programma van de lokale tv.</i>	De taken/opdrachten lijken vaak op 'echte' taken zoals die buiten school voorkomen en hebben betrekking op onderwerpen uit de maatschappij, beroepsvelden, wetenschapsgebieden. De leerling schakelt hulp in waar nodig, werkt omdat hij dat zelf wil en ziet waar het toe dient. Hij kan eigen handelen en denken goed verhelderen en toelichten aan anderen. <i>Bijvoorbeeld een onderzoekje doen naar het gevoel van veiligheid onder winkeliers in de wijk en dat aan de winkeliersvereniging presenteren.</i>
Zelfreflectie	Zien wie je bent (met fouten en behoeften). Groeipunten: 1. Kan zichzelf en anderen vergelijken. 2. Reflecteert op omgeving en eigen rol. 3. Heeft beeld van zichzelf hier en nu. 4. Weet wat hij wil. 5. Durft anders te zijn/worden.	Eigen sterke punten, fouten en behoeften aangeven. Groeipunten: 1. Kan zichzelf ten opzichte van anderen waarderen. 2. Kan zichzelf ten opzichte van anderen waarderen. 3. Bepaalt gewenst beeld van zichzelf. 4. Weet welke richting hij kiest, wat zijn plan is. 5. Staat open voor andere, nieuwe perspectieven op zichzelf.	Denkt kritisch na over zichzelf. Heeft een afgewogen antwoord op de vraag: waar sta ik over 10 jaar? Groeipunten: 1. Kan eigen sociale en relationele kant zien. 2. Zet zelfreflectie zelfstandig in. 3. Heeft een gefundeerd toekomstbeeld van zichzelf. 4. Wijkt zonodig af van gekozen richting of plan 5. Zoekt andere, nieuwe perspectieven op zichzelf op
Jezelf ontwikkelen	Kan zichzelf zien als iemand die nog moet en kan leren, staat open voor feedback, reageert niet met 'ja, maar...'. Groeipunten: 1. Kan eigen doelen relateren aan anderen. 2. Bekijkt wat hij kan en wil. 3. Ontwikkelt zich in hier en nu. 4. Weet wat hij durft, kan en wil. 5. Durft anders te zijn/worden.	Schetst waar zijn interesses liggen en wat hij nog wil ontwikkelen. Groeipunten: 1. Kan eigen doelen desgewenst verbinden met die van anderen. 2. Weet wat hij wil en verbetert wat hij kan. 3. Ontwikkelt zich met oog op gewenst beeld. 4. Weet welke richting hij kiest, wat zijn plan is. 5. Probeert nieuwe, andere zaken uit.	Geeft antwoord op 'waarom' en 'waartoe' vragen over zichzelf en zijn werk. Groeipunten: 1. Kan sociale en relationele kant inzetten. 2. Koerst af op gewenste doelen. 3. Ontwikkelt zich met oog op gefundeerd toekomstbeeld. 4. Wijkt zonodig af van gekozen richting of plan. 5. Experimenteert, improviseert, zoekt nieuwe wegen.
Zelfsturing	Verantwoordelijkheid nemen voor eigen leerproces. Groeipunten: 1. Weegt eigen en andermans belangen af. 2. Weet dat energie, prioriteren en rust nodig zijn. 3. Maakt afwegingen in hier en nu. 4. Weet wat hij aankan. 5. Durft grenzen te stellen.	Weten wie je bent, werken aan waaraan te werken valt. Groeipunten: 1. ... 2. Weet hoe hij omgaat met energie, prioriteren en rust en gebruikt tips op dat gebied. 3. Stuurt op gewenst beeld. 4. Weet hoe en wanneer hij zichzelf kan bijsturen. 5. Zoekt alternatieven.	Weten wie je bent, werken aan waaraan te werken valt, accepteren wat valkuilen zijn. Groeipunten: 1. ... 2. Gebruikt naar eigen inzicht energie, prioriteren en rust en stuurt zichzelf bij waar nodig. 3. Stuurt op gefundeerd toekomstbeeld. 4. Wijkt zonodig af van gekozen richting of plan. 5. Probeert uit wat werkt.

Ontwikkelmatrix met groeipunten - vervolg

Ontwikkelen van kwaliteiten

	Beginner (eind jaar 2)	Gevorderde (jaar 3/4)	Expert (jaar 5/6)
Denken	<p>Kan aangeven: hoe kom ik aan een idee, een antwoord? Is nieuwsgierig.</p> <p>Groeipunten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kan zich voorstellen wat een ander denkt. 2. Ontdekt eigen denken en leren. (argumentatief, analytisch, logisch, creatief, kritisch, associatief denkend). 3. Denkt over het hier en nu. 4. Houdt eigen lijn en manier van denken vast. 5. Durft anders te denken. 	<p>Bedenkt nieuwe dingen en verkent manieren van denken.</p> <p>Groeipunten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kan zich in de gedachtengang van een ander verplaatsen. 2. Kent eigen manieren van denken en kan die afstemmen. 3. Denkt na over mogelijkheden, wenselijkheden, etc. 4. Zet eigen lijn en manieren van denken doelgericht in. 5. Zoekt nieuwe, andere denkrichtingen op. 	<p>Kan oorspronkelijk en helder denken.</p> <p>Groeipunten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stemt eigen denken af op andermans denkstappen en argumenten. 2. Denkt zelfstandig en zet verschillende manieren van denken in. 3. Gebruikt scenario's, e.d. 4. Kan eigen denken loslaten. 5. Onderzoekt en ontwerpt.
Communiceren	<ul style="list-style-type: none"> - Feedback geven, feedback ontvangen. - Duidelijk maken wat je wilt bereiken en nodig hebt. - Vragen stellen, interesse tonen. <p>Groeipunten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Probeert zich te verplaatsen in de ander in de communicatie. 2. Denkt na over de communicatie. 3. Praat over onderwerpen in hier en nu en heeft zorg voor communicatie in hier en nu. 4. Weet wat hij wil in communicatie. 5. Durft anders te zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> - Goede feedback geven. - Via communiceren je doelen kunnen bereiken en beschikbaar zijn voor anderen. <p>Groeipunten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stelt zich actief op in de communicatie, stemt af en sluit aan. 2. Past eigen communicatiegedrag zonnodig aan. 3. Praat over mogelijkheden en wenselijkheden en houdt rekening met langere termijn doelen in communicatie. 4. Communiceert doelgericht. 5. Zoekt nieuwe invalshoeken en gesprekspatronen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Genuanceerde feedback geven op onderdelen, opbouwend. - Bij diversiteit blijven communiceren. <p>Groeipunten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Levert constructieve bijdragen in de communicatie. 2. Gebruikt communicatie als instrument. 3. Kan communiceren over toekomstscenario's en kan afstemmen op doelen in de toekomst. 4. Wijkt waar nodig af van eigen plannen of doelen in communicatie. 5. Is creatief en onderzoekend in communicatie.
Samenwerken	<ul style="list-style-type: none"> - Verplicht samenwerken. - Bereid je aan te passen. - Kunnen omgaan met rollen, taken en planningen in groepswork. - Empathisch. - Trots op jezelf en waar je bij hoort. - Besef van wat er speelt in eigen arena (dichtbij). <p>Groeipunten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De leerling oriënteert zich op de groep en school en geeft blijk van zich verplaatsen in een ander. 2. De leerling oriënteert zich op de groep en school. 3. Kan samenwerken ten behoeve van hier en nu. 4. Weet wat hij wil tijdens samenwerken. 5. Durft anders te zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> - Het nut van samenwerken ontdekken. - Willen samenwerken. - zelfreflectie, vasthouden wat goed gaat, Leerdoelen stellen over wat beter kan. - Mening vormen over wat er speelt. - Betrokkenheid bij iets ruimere kring. <p>Groeipunten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Leerling krijgt/neemt een duidelijke plek in de groep waarbij hij verantwoordelijkheid (zorg) neemt. 2. Leerling ziet eigen rol in samenwerken, kan feedback geven en ontvangen. 3. Kan samenwerken, ook als het geen direct resultaat heeft. 4. Neemt doelgericht deel aan samenwerken. 5. Zoekt nieuwe, andere oplossingen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Willen samenwerken. - Gerichte actie na zelfreflectie. - Je kwaliteiten inzetten om goede samenwerking te bereiken een bijdrage willen leveren. - Betrokkenheid in ruimere sociale kring. <p>Groeipunten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Leerling kan en wil bijdragen leveren aan de sfeer in de groep, doelstellingen van de groep en zaken van collectief belang. 2. Leerling gebruikt samenwerken als instrument. 3. Kan samenwerken verbeteren met oog op verderliggende doelen in de toekomst. 4. Kan doelen van samenwerken zonnodig bijsturen of loslaten. 5. Zoekt nieuwe, andere oplossingen.